

XI. Milosrdenství a spravedlnost

Písmo svaté nám představuje Boha, který je nejvyšší Milosrdný, ale zároveň nejvyšší Spravedlivý. Může se zde jevit zdánlivý rozpor. Jakým způsobem může být Bůh Spravedlivý a zároveň Milosrdný? Spravedlnost je základní ctnost, která se dá charakterizovat jako stálá a pevná vůle dávat každému to, co mu náleží (srov. sv. Tomáš Akvinský). Je to ctnost, která řídí celý mravní život člověka, a to jak vzhledem k lidem, tak vzhledem k Bohu, a je také na počátku i na konci cesty svatosti, neboť je milejší Bohu, než všechny oběti (srov. Př 16, 5). Člověk, který touží kráčet a prospívat v duchovním životě, musí v sobě pěstovat hluboký smysl pro spravedlnost. Jako umělec, který je pozorný na nejmenší detail obrazu, tak je ctnostný člověk vnímavý i na nejmenší nespravedlnost jak vzhledem k Bohu, tak vzhledem k člověku. Ale neznamená to, že „spravedlivý“, což je biblické vyjádření pro „svatého“, je před Bohem ten, kdo zůstane u pouhého lidského vyrovnání „dát druhému to, co mu náleží“. Takoví byli farizeové a učitelé zákona, které Ježíš nedal nikterak za příklad učedníkům, když jim řekl: *„nebude-li vaše spravedlnost větší, než spravedlnost zákoníků, jistě nevejdete do nebeského království“*. Ježíš zrušil v evangeliu staré pravidlo „oko za oko, zub za zub“ (Ex 21,24), když řekl: *„milujte své nepřátele, modlete se za ty, kdo vás nenávidí, a buďte milosrdní, jako je milosrdný váš nebeský Otec, který dává svítit slunci na dobré i zlé“* (Mt 5, 38-42). V Matoušově evangeliu Ježíš odpovídá na Petrovu otázku, když se ptá: *„kolikrát mám odpustit svému bratru?“* takto: *„sedmasedmdesát krát“*, tzn. vždycky (Mt 18, 21-35). Ale aby to učedníci pochopili, uvádí jim potom příklad. Služebník, který svému králi dluží nezměrnou sumu peněz a nemá čím zaplatit, prosí krále, aby mu posečkal, že mu vše splatí. Král jde ovšem ve své dobrotě dál, když mu nejen posečká, ale dokonce mu všechno odpustí, takže služebník mu pak už nic nedluží. Když tento služebník potká spoluslužebníka, jenž mu dlužil pouhý „pakatel“ proti jeho dlužné částce, tak to po něm vymáhá tak, že ho uvrhne do vězení, tzn. nemá s ním slitování – milosrdenství. Tento příběh končí tak, že pán, když se dozví o nesprávném jednání služebníka, uvrhne ho do vězení a dá ho mučitelům. Toto je příklad spravedlnosti a milosrdenství. Služebník – velký dlužník – nebyl schopen přijmout odpuštění – milosrdenství. Zůstal pouze na rovině spravedlnosti. I když mu pán odpustil, on ve svém srdci měl stále za to, že mu něco dluží a že to musí vyrovnat. Proto vymáhal peníze – i malý obnos – od svého spoluslužebníka. Boží milosrdenství naplňuje spravedlnost – nejenom zabraňuje nespravedlnosti, ale léčí nemocné srdce (nemocné nejrůznějšími neřestmi). Je to Bůh, který je vůči nám stále otevřený a připravený odpustit nám

veškerý dluh, obdarovat nás svým milosrdenstvím. Náš dluh, který nemůžeme nikdy splatit, jsou naše hříchy. Z důvodu toho, že urazily Nekonečného Boha, jsou nezměrné. Proto celá ekonomie spásy: Boží Syn, který se vtělil, trpěl, byl ukřižován a vstal z mrtvých. Ten, kdo popírá Boží milosrdenství, tj. ten, kdo ho nepřijímá, popírá Kristovu oběť, spasitelné Kristovo dílo a není křesťanem, nýbrž pohanem, který ve své „spravedlnosti“ pozve na večeri jen toho, kdo pozve také jeho, tomu, kdo mu půjčí, tak také půjčuje atd. Svatý otec František v jedné své katechezi učí, že aby spravedlnost mohla triumfovat, je nutné, aby viník uznal zlo, kterého se dopustil a přestal ho páchat, protože pak zlo pomíjí a ten, kdo byl nespravedlivý, stává se spravedlivým, protože mu bylo odpuštěno a pomoheno, aby našel cestu dobra. Vyžaduje se tedy, aby „poškozený“ byl ochoten odpustit a přál si záchranu a dobro toho, kdo ho poškodil. Takto s námi jedná Bůh (viz G. Audience 3.2.2016). A my, podle Ježíšových slov, máme odpustit ZE SRDCE. Lidské srdce však je tak křehké, jako jemná sklenička, a pokud ji druhý člověk rozšlapal nebo rozbil, je těžké ji slepit. Pokud se ti toto stalo, jak bys mohl „ze srdce“ odpustit, když cítíš nadále bolest a tvé srdce je „rozbité“? Věz, že v lidských silách to není! Jediný, kdo může tuto situaci napravit, je Bůh. Avšak ne tím, že by střepy slepil, nýbrž tím, že v žáru svého Božského Srdce tvé střepy bolesti roztaví a vyfouká skleničku zcela novou. To je Bohu možné a moc si to přeje. Pak už to sice nebude ta sklenička, co dříve, ale bude nová a krásnější, ozdobená zlatem milosrdenství. Svatý otec říká: *„Milosrdenství ukazuje i v tomto případě hlavní cestu, kterou je třeba se ubírat. Milosrdenství může hojit zranění a měnit dějiny. Otevři své srdce milosrdenství! Božské milosrdenství je silnější než lidský hřích. Ježíš Kristus svým vítězstvím a něhou uvádí hříšníky do prostoru milosti a odpuštění. A to je Boží milosrdenství.“* (G. Audience 24. 2. 2016)

Katecheze o Božím milosrdenství jsou k nalezení na: <http://spolotcepia.signalny.cz/katecheze.php>

**POSTNÍ DUCHOVNÍ OBNOVA
PRO MLÁDEŽ**
do 30 let

Kdy: 4.–6. března 2016
Kde: Břežany u Znojma

Srdečně zveme!

iniciativní ze Sekulárního Institutu Servi della Sofferenza
a Společenství mladých otce Pia

PŘIHLÁŠKY
do 1. března 2016
na e-mailu: spolotcepia@gmail.com
na facebooku: <https://www.facebook.com/groups/1667853970138756/>

Více informací na: <http://spolotcepia.signalny.cz/>